

Sygn. akt II Ca 1126/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, dnia 30 września 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Jolanta Burdukiewicz - Krawczyk

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2013 r. we Wrocławiu

na posiedzeniu niejawnym '

sprawy z powództwa Gminy W.

przeciwko A. M. i I. D.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu w sprawie I C 1749/12 z dnia 15 marca 2013 r.

I oddala apelację;

II zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanych solidarnie 1200 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 1126/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 15 marca 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt VIII C 1749/12 Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu oddalił powództwo Gminy W. przeciwko I. D. i A. M. oraz zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 2400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, że przyczyną oddalenia powództwa było uwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczeń okresowych.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona powodowa zaskarżając go w całości. Skarżący zarzucił Sądowi I instancji naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez niezastosowanie art. 5 k.c. mimo iż okoliczności sprawy, w tym charakter dochodzonego roszczenia przemawiają za zastosowaniem tego przepisu i wniósł o zmianę wyroku.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jako nieuzasadniona podlega oddaleniu, albowiem nie potwierdzają się zgłoszone w niej zarzuty. Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie wystarczającym, by na podstawie jego wyników poddanych wnikliwej analizie wnioskować o braku zasadności powództwa w całości. Poczynił przy tym prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy akceptuje i uznaje za własne oraz właściwie zastosował normy prawne. Zaskarżone orzeczenie jest słuszne i odpowiada prawu, również jego uzasadnienie spełnia wymagania określone w przepisie art. 328 § 2 k.p.c. i pozwala na kontrolę instancyjną zaskarżonego wyroku.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, iż strona powodowa nie kwestionowała przedawnienia roszczenia objętego pozwem, a jedynie wносиła o jego nieuwzględnienie na podstawie art. 5 k.c. Zgodnie z brzmieniem powyższego przepisu nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego.

W ocenie Sądu Okręgowego, zarzut skarżącego nie zasługuje na uwzględnienie. Rozpoczynając rozważania na temat twierdzeń apelacji zauważyć należy, że samo powołanie się przez dłużnika na przedawnienie roszczenia jest działaniem w granicach prawa (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 listopada 2003, V CK 399/02, LEX 175965). W granicach prawa mieści się też obrona wierzyciela przed takim działaniem w oparciu o art. 5 k.c, bowiem choć zarzut

przedawnienia nie stanowi w istocie prawa podmiotowego, jego podniesienie może w niektórych okolicznościach stanowić nadużycie prawa w rozumieniu tego przepisu (podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27.03.2013 r., III APa 5/13, LEX nr 1305959).

Podkreślenia wymaga jednak, że stosowanie art. 5 k.c, jako obrony przeciwko zarzutowi przedawnienia ma charakter zupełnie wyjątkowy, co widoczne jest w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego, którego zapatrywanie w tym zakresie Sąd II instancji w pełni podziela. Sąd Najwyższy wskazał m.in., że przyjęcie sprzeczności zarzutu przedawnienia z zasadami współzycia społecznego należy do kategorii ocennych i wobec tego może mieć miejsce jedynie wyjątkowo. Sąd winien ocenić, czy okoliczności w rozstrzyganej sprawie dają podstawę do usprawiedliwienia opóźnienia w dochodzeniu spornego roszczenia, które to opóźnienie nie jawi się też jako nadmierne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 r., I CSK 238/11). Dla oceny zarzutu przedawnienia z punktu widzenia zasad współzycia społecznego istotne znaczenie mają czas i przyczyny opóźnienia w dochodzeniu roszczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2000 r. III CKN 522/99 LEX nr 51563). Istotny jest również charakter dochodzonego roszczenia, a także to, czy w okresie biegu przedawnienia istniała z uwagi na niejasność stanu prawnego określona, ukształtowana praktyka rozstrzygania tego rodzaju roszczeń przez organy stosujące prawo (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2011 r., IV CSK 16/11, wyrok SN z 2012-09-13, V CSK 409/11, LEX nr 1230163). Aby można było przyjąć, że podniesiony zarzut przedawnienia godzi w zasady współzycia społecznego, konieczne jest wykazanie, że bezczynność wierzyciela w dochodzeniu roszczenia była usprawiedliwiona wyjątkowymi okolicznościami, w szczególności gdy istniały zasadnicze, usprawiedliwione przeszkody w zakresie dochodzenia roszczenia przez poszkodowanego (por. przykładowo wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 6 maja 2010r., II CSK 536/09, Lex nr 585765, z dnia 17 lipca 2009r., IV CSK 97/09, Lex nr 737289, z dnia 11 maja 2007r., I CSK 48/07, Lex nr 445215). Nadto w orzecznictwie podkreśla się, że należy wykazywać daleko posunięty rygoryzm co do wyjątkowości sytuacji usprawiedliwiających nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2003 r. V CK 399/02 LEX nr 175965).

Zdaniem Sądu Okręgowego na gruncie niniejszej sprawy brak jest wyjątkowych przyczyn, które usprawiedliwiłyby nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia na podstawie art. 5 kc.

Roszczenie strony powodowej - Gminy W. związane jest z jej profesjonalną działalnością w zakresie gospodarowania mieszkaniowym zasobem komunalnym. Strona powodowa była reprezentowana przez (...) Sp. z o.o. czyli spółkę dla której pobieranie opłat za korzystanie przez najemców z lokali Gminy stanowi jeden z głównych celów działalności i która korzysta z profesjonalnej obsługi prawnej. Miała więc strona pozwana wszelkie możliwości, aby we właściwym terminie podjąć działania zmierzające do wyegzekwowania zaległych należności z tytułu czynszu i innych należnych opłat lub co najmniej doprowadzić do przerwania biegu przedawnienia. Na niekorzyść strony powodowej przemawia także długi okres w jakim nie reagowała ona na brak zapłaty należności przez pozwanych. Nie zasługuje w tym zakresie na uwzględnienie argument, że strona powodowa działała na korzyść dłużników oczekując od nich wniosków o umorzenie bądź rozłożenie na raty zaległych należności, a przedawnienie roszczenia jest również spowodowane ich biernością. Ustawodawca bowiem przewidując możliwość podniesienia zarzutu przedawnienia to wierzyciela, a nie dłużnika obciążył ryzykiem bezczynności. Skoro zatem strona pozwana od kilku lat nie podejmowała żadnych kroków prawnych mimo istnienia systematycznie zwiększającego się zadłużenia, to tylko ją mogą obciążyć negatywne skutki takiego postępowania. Jednocześnie strona powodowa nie wykazała, ani nawet nie twierdziła, że pozwani

podejmowali jakiegokolwiek działania zmierzające do zaniechania przez wierzyciela dochodzenia jego roszczenia, które mogłyby sugerować chęć podstępnego doprowadzenia do sytuacji umożliwiającej skorzystanie z instytucji przedawnienia.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy uznał, że w niniejszej sprawie nie wystąpiły żadne okoliczności, które mogłyby usprawiedliwiać spóźnienie w dochodzeniu roszczenia, a w konsekwencji brak możliwości podniesienia przez pozwanych zarzutu przedawnienia. Zaskarżony wyrok odpowiada zatem prawu, a apelacja strony powodowej podlegała oddaleniu, o czym Sąd Odwoławczy orzekł w pkt I wyroku.

W pkt II Sąd Okręgowy rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego zasądając od strony powodowej na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 1200 złotych. Orzeczenie o kosztach

postępowania apelacyjnego Sąd oparł na treści art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349).